

Nemusíme se krčit v koutě

tvrdí **Zdeněk Zajíček**. Jiné státy se podle něj dokážou pochlubit podstatně menšími službami, než je náš Czech POINT

Během deseti let budeme spotřebovávat téměř dvojnásobek energie, kterou budeme schopni vyrobit. Pokud vláda neudělá do 12 měsíců rozhodnutí v energetické oblasti, nebudeme schopni zpoždění dohnat, říká **nový prezident Hospodářské komory ČR** a vlivný politický matador Zdeněk Zajíček.

LN Co jsou hlavní výzvy, kterým se chcete jako šéf podnikatelského sdružení s asi 16 000 členy věnovat?

Největší výzva, a tu přinesl můj poznatek z práce na řešení cenové krize v energetice ve druhé polovině loňského roku, je energetická soběstačnost a bezpečnost. A doplnění energetické, dopravní, technické a další infrastruktury. Česká republika je ve velkém problému. Nedostatek energií nám hrozí tak neuvěřitelně rychle, že pokud politická reprezentace neudělá potřebná rozhodnutí během následujících 12 měsíců, nebudeme schopni naše zpoždění v řešení zásobování energiemi dohnat. Podle dnes dostupných analýz se totiž ukazuje, že během deseti let budeme spotřebovávat téměř dvojnásobek toho, co dnes. Ale další stabilní energetické zdroje v tuto chvíli nejsou na obzoru. Pokud mluvíme například o dostavbě dalších jaderných bloků, bavíme se až o roce 2036, kdy s největší pravděpodobností můžeme být už v energetickém deficitu, takže budeme muset energii odněkud dovážet. Jistě, evropská energetická soustava je propojená. A už dnes čerpáme mnohé cenové výhody z toho, že například dovážíme energii z větru anebo z vody ze severovýchodních států. Ale vzhledem k tomu, že se celá Evropa postupně dostane do energetického deficitu, nebude odkud dovážet nebo budeme za dovážanou energii, která se může stát nedostatkovým zbožím, platit obrovskou cenu.

LN Co s tím?

Je třeba, aby všechny země Evropy zainvestovaly do energetické transportní infrastruktury. Jako prezident české Hospodářské komory se ale musím zasazovat o to, aby české firmy mohly podnikat na českém území, aby měly dostatek potřebné energie. Jde mi tedy o to, abychom byli schopni výrobu elektřiny zajistit nejlépe na svém vlastním území a vlastními zdroji. K tomu je potřeba vytvořit podmínky. Aby se urychleně povolovaly stavby, které umožní výrobu levné elektřiny na území ČR, a zároveň je třeba připravit i finanční zdroje a další nástroje tak, aby se ty projekty během následujících deseti let dokázaly zrealizovat.

LN Takže sázíte na jadernou energii.

Jádro je z mého pohledu jedním ze základních stabilních energetických zdrojů, o něž máme usilovat. Mám na mysli nejen dostavbu dalších velkých jaderných bloků, ale snahu podílet se také v maximální možné míře na vývoji, výrobě a případném umístění malých modulárních reaktorů na našem území. Zároveň musíme investovat do přenosové a distribuční soustavy, protože naši spotřebu budeme pokrývat i z obnovitelných zdrojů. Jejich počet se bude násobit, takže ubalancovat celou soustavu tak, aby nekolabovala, bude velká výzva. Vedle toho musíme počítat s tím, že bude existovat transfer energií v rámci Evropy z jihu na sever, ze západu na východ a obráceně – a my musíme být součástí evropské páteřní sítě. A dokonce usilovat o to, abychom byli významnou křižovatkou právě pro transfer energií uvnitř propojené Evropy. Vidím tady obrovské riziko, a sice to, že nebudeme mít vlastní výrobní zdroje a že evropská distribuční síť půjde mimo naše území. A proto budu bubnovat na poplach, co to jen půjde.

LN Jak?

Premiér na našem květnovém sněmu řekl, že bude iniciovat vznik vládního

Vytvořit zcela unikátní DNA spolupráce soukromého a veřejného sektoru, vysvětluje svou vizi Zdeněk Zajíček FOTO MAFRA - ANNA BOHÁČOVÁ

nadresortního koordinačního výboru pro strategické investice (*výbor měl vzniknout ve středu 14. 6., ale projednání bylo o týden odloženo – pozn. red.*), kde bychom byli zastoupeni. Na této úrovni se budeme snažit, aby ta rozhodnutí přišla rychle.

LN Počítáte s jednáním přímo s premiérem, bude na výbor docházet?

Výbor povede premiér. Byť si samozřejmě dokážu představit, že kvůli pracovnímu vytížení budou premiéra či ministry zastupovat jejich náměstci. Ale беру to tak, že půjde o těleso na nejvyšší vládní úrovni, tedy pod vedením premiéra, a tak budou strategické investice prvořadým úkolem celé vlády, a ne jen některých resortů.

ROZHOVOR TÝDNE
Zdeněk Zajíček

S PREZIDENTEM HK ČR HOVOŘILA
Ivana Pečinková

LN Emeritní prezident HK Vladimír Dlouhý byl v 90. letech vicepremiérem a ministrem. V roce 1997 politiku opustil a stal se poradcem Goldman Sachs. Vy jste byl do svého nedávného zvolení do čela komory v politice více než doma. Ale v byznysu jste doma také. Budete díky tomu mít vyšší potenciál ovlivnit vládní rozhodování než váš předchůdce?

Vím, jak vznikají politická rozhodnutí a jak složité je v politice najít shodu a docílit nějakého hmatatelného výsledku. Také vím, co by měli politici vědět, aby dobře rozhodovali, a jaké informace jim mnohdy chybí. V tom nepochybně mám a budu mít výhodu. Pravdou je také to, že většinu členů vlády znám osobně, a myslím si, že s nimi mohu, ať už na formální, či neformální úrovni, diskutovat o věcech, jež se dotýkají podpory podnikání. A budu to dělat s velkým přesvědčením a odhodláním, protože si myslím, že v oblasti podnikání se zatím mnoho systematicky neuděla-

lo. Byli bychom velmi rádi, aby se toho udělalo podstatně víc. A to je také výsledek jednání, které jsme měli u premiéra, kam jsme byli pozváni jako podnikatelská a zaměstnavatelská organizace ke konsolidačnímu balíčku. Shodli jsme se, že do konce srpna přineseme náš vlastní balíček, naše návrhy v parafrázané podobě toho, co by se mělo změnit v podnikání, co by mohlo pomoci nastartovat ekonomický růst. Na to se těšíme. A věřím, že argumenty, s nimiž budeme přicházet, by mohly u vlády najít podporu.

LN Nemůžete ale popřít, že jste v obou světech. V byznysu i v politice.

Ze světa politiky jsem vystoupil (*Zajíček se po zvolení prezidentem HK ČR*

vzdal funkce místopředsedy ODS a dalších politických funkcí – pozn. red.). Oba světy ale znám a už dlouhou dobu jsem se snažil dělat mezi nimi tlumočnicka. Občas si totiž nerozumí. Příklad? Digitalizace. Při pohledu na to, jaké zákony prošly v posledních letech, říkáme třech čtyřech letech z iniciativy soukromého sektoru s velkou podporou napříč politickým spektrem, je vidět, že se mi snad to tlumočení docela daří.

LN Řekl jste, že si svět byznysu a svět politiky občas nerozumí. V čem?

Mají jiné úhly pohledu. První věc je rychlost rozhodování. Ta musí být v byznysu podstatně rychlejší. Nikdo tam na vás nepočká. Musíte neustále sledovat trendy, inovovat, hledat ty nejlepší zaměstnance, cesty ke snížení nákladů tak, aby vaše produkty byly konkurenceschopné. Znamená to neustálý tvrdý tlak. Stát a jeho aparát, který o podnikání rozhoduje, pod takovým tlakem není. A jediný, kdo ten tlak na

inovace a modernizaci může přinést, jsou politici. Jenže my se tu stále snažíme politiky ostrakizovat a odstrkovat je od toho, aby svůj politický vliv uplatňovali. Tedy aby uplatňovali vůli voličů, kteří je právě do jejich funkcí zvolili. Kandidují s nějakým programem, chtějí něco změnit. Ale když přijdou na ministerstva, končí to podobně jako v seriálu *Jistě, pane ministře*. Pane ministře, je to inovativní, to jsme tady ještě neměli, je to skvělé, ale nezměňte se, to tady nepůjde. Dostali jsme se do vlastní pasti, kdy uvnitř státu žádná přirozená inovace nevznikne, protože lidé uvnitř toho systému nemají žádnou přirozenou motivaci. A dokonce jsme jim to tak trochu i zakazovali. Třicet let jsme pracovali na tom, aby se úřednická struktura oddělila od politických vlivů. A dostali jsme se bohužel do slepé uličky. Proto teď volám po modelu, do něhož bychom dokázali převzít to nejlepší z konzervativního fungování státu a aparátu, ale zároveň do toho vložili inovativní vřeten. Mohli bychom takto vytvořit zcela unikátní DNA spolupráce soukromého a veřejného sektoru. Ale musí k tomu být politická odvaha. Odvaha spolehnout se na soukromý sektor, že je schopen některé věci dělat lépe a rychleji než stát. A s přirozenou motivací péče o klienta. Tak jsou nastaveny soukromé firmy, tak je nastavena i HK ČR. Ale stát takto z legislativních a mnoha dalších důvodů postaven není. A nikdy nebude. Jsem přesvědčen, že musíme hledat nové modely fungování státu. A musíme k tomu přizvat soukromý sektor. Transparentně, s legislativní oporou, aby nevznikaly jakákoli podezření a nejistoty na obou stranách.

LN Je tohle vůbec kdy reálné?

Typickým příkladem úspěšného projektu spolupráce soukromého a veřejného sektoru je Bankovní identita. Tu banky už dávno vymyslely pro sebe a své klienty, aby klienti mohli v bankovní samoobsluze sami ovládat své peníze, svůj účet. A přijetím zákona o bankovní identitě jsme neřekli nic dramaticky jiného, než že co je dobré pro banky a jejich klienty, je dobré také pro stát a jeho občany. Stejnými identitními

Nový prezident HK ČR

Zdeněk Zajíček (55) je absolventem Právnické fakulty UK. V letech 1996–1998 byl poslancem za ODS a od roku 2006 do roku 2013 postupně náměstkem ministrů vnitra, spravedlnosti a financí. Od roku 2018 je zastupitelem hlavního města Prahy. Loni v dubnu se stal místopředsedou ODS, po zvolení do čela Hospodářské komory ČR na tuto funkci rezignoval. **Viceprezidentem HK ČR byl od roku 2020**, jejím prezidentem se stal 31. května. Zasedá v dozorčí radě CEVRO Institutu a je prezidentem ICT Unie.

prostředky, jako vstupují do své banky, mohou lidé otevírat dveře i k digitálním službám státu.

LN S čím jste šel do volby prezidenta HK, co vám přineslo zvolení?

V HK ČR působím dlouhodobě a byl jsem i dosavadním viceprezidentem. Takže vím, co komoru a její členy nejvíc pálí. Věřím, že u delegátů sněmu také zarezonovala myšlenka, že musíme být právě v této době proaktivnější, že musíme hledat cestu, jak se o sebe postarat sami. Podílet se na strategiích, které posunou českou ekonomiku a hospodářství kupředu. A že pokud toho nebude schopen nikdo jiný, musíme být takové vize a strategie schopni připravit sami. A také že pro prosazení strategických vizí musíme mít partnery, s nimiž nevedeme souboje, ale naopak spojíme své síly. Těmi nejbližšími jsou nám přirozeně naše sesterské organizace jako Svaz průmyslu, Konfederace zaměstnavatelských svazů, Asociace malých a středních podniků a živnostníků, Agrární komora. A stejně tak pro nás musejí být v některých oblastech partnery i odbory. Jako například v oblasti dalšího profesního vzdělávání. Bude proto muset najít tuto novou sílu, sílu partnerství, které posune Českou republiku dál. Hádání a přešlapování na místě už bylo dost. Je třeba hledat maximálně možný společný zájem. Společný národní zájem.

LN Jste nejen prezidentem HK ČR, ale i šéfem ICT Unie, poradcem premiéra, jste v dozorčích radách několika firem, v zastupitelstvu Prahy 5. Jak to všechno budete stíhat?

Politické funkce v ODS jsem opustil. Do konce tohoto týdne opustím i pozici poradce premiéra a ministra dopravy. V případě ICT Unie, která je členem HK ČR a dlouhodobě řeší témata, jež se týkají rozvoje digitalizace v Česku, naopak vidím obrovské synergie. A mé další aktivity – ať už je to zastupitelstvo hlavního města Prahy, anebo Správa železnic: pokud by mi cokoliv z toho mělo časově bránit ve výkonu funkce prezidenta HK ČR, jsem připraven tyto pozice také opustit.

LN Jste otcem datových schránek i sítě Czech POINT. Říká se, že nám Němci Czech POINT závidějí.

Myslím, že Czech POINT nám závidí kdekdo. Je to stále zcela unikátní projekt, který se nepřejí. A bude i do budoucna extrémně důležitá, aby se coby síť kontaktních míst digitálních služeb s asistentem dál rozvíjel. Pomáhá na více než sedmi tisících místech včetně zahraničí. Jiný stát takovou službu a v takovém rozsahu neposkytuje. Například na našich ambasádách a konzulátech dostanete výpis z rejstříku trestů nebo potvrzení, že jste občanem ČR, v případě ztráty pasu nebo občanského průkazu. Mrzí mě, že doposud žádná vláda nedokázala tento projekt posunout, prodat v tom dobrém smyslu jiným státům. Je to opravdu unikátní řešení a mohli bychom v něm být ve světě nebo v Evropě lídry. Ale bohužel k tomu nemáme zřejmě politickou odvahu nebo zájem se pochlubit něčím, co šetří čas a peníze milionům spokojených občanů a firem. Jiné státy se dokážou chlubit podstatně menšími projekty a službami. Na mnoho věcí můžeme být právem hrdí a nemusíme se krčit v koutě.